

TEGDES EGYHÁZI DÓRA

JÓ KÖNYVTÁRI GYAKORLATOK ONLINE

A SZLOVÁKIAI MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE MÓDSZERTANI GYŰJTEMÉNYE

| Fotó: Nagy Fanni

Ahogy más szakmai szervezetek, úgy a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete tevékenységének is az a célja, hogy tagjait segítse a nemzetközi szakma trendekhez felzárkóztatni. A tapasztalatcsere leghatékonyabb formái továbbra is a személyes találkozások, a közös munka. Több évvel ezelőtt felvetődött az ötlet, hogy összegyűjtésre kerüljenek a már bevált, kidolgozott, jól használható könyvtári foglalkozások. Az online tér lehetőséget ad, hogy ezt a hiányt pótoljuk és az anyag bárki számára elérhetővé váljon. Így jutottunk el arra az elhatározásra, hogy egy módszertani gyűjteményt hozunk létre az egyesület weboldalán. A fejlesztés a Kisebbségi Kulturális Alap támogatásával valósult meg, melynek eredményeképpen létrejött egy módszertani adatbázis.

A **Könyvtári foglalkozások gyűjteménye** jelenleg 12 foglalkozástervet tartalmaz, a cél természetesen az adatbázis folyamatos bővítése. A kezdeményezés nem titkolt szándéka az is, hogy a szlovákiai magyar könyvtárosok módszertani anyagai bárki számára hozzáférhetőek legyenek, s ezáltal inspirációt és motivációt nyújtsanak egymásnak és a többi szakmabelinek. A foglalkozástervet egyaránt hasznosak lehetnek a városi, községi könyvtárosoknak vagy az iskolai könyvtárakban dolgozó pedagógusoknak.

Az adatbázist felhasználóbarát, átlátható, keresési lehetőséggel ellátott felületnek terveztük. Több, már létező hasonló gyűjteményt megvizsgáltunk, s végül ezekből inspirálódva hoztuk létre a sajátunkat. Az egyes foglalkozástervet téma, kulcsszó és célcsoportok alapján is visszakereshetőek. Minden egyes anyagnak van egy ún. „adatlapja”, amin részletesen elolvashatjuk a foglalkozás menetét, felhasznált források jegyzékét, illetve egyéb hasznos tudnivalókat. A gyűjtemény elérhetősége: <http://szmke.sk/methodology>.

A GYŰJTEMÉNYRŐL ÍRTÁK:

Kaszmán-Saróka Liliána (Alapiskola, Farnad – tanár; TANDEM, n.o. – tréner): „A Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete egy remek kezdeményezést indított útjára. Ezt mutatja az is, hogy nagyon lelkesen pártoltam a folyamatosan bővülő könyvtári foglalkozástervet gyűjteményében. Ennek több oka is van. Elsőként az tűnt fel, mennyire átgondolt és

funkcionális rendszerben lehet a módszertani anyagok között kutakodni. Kulcsszavak, illetve célcsoportok szerint válogathatjuk ki a számunkra megfelelő segédanyagokat. Az egyes foglalkozástervek nagyon pontos módszer- és célmeghatározással, részletes leírással és igényes szakirodalmi ajánlásokkal rendelkeznek. Úgy gondolom, az ilyen gondosan előkészített módszertani anyagok megfelelő segítséget és inspirációt adnak azoknak a könyvtárosoknak és pedagógusoknak, akik a könyvtárak és az irodalom világába kívánják elkalauzolni a diákokat.”

Bodor Szilvia (Matej Hrebenda Könyvtár, Rimaszombat – módszertani könyvtáros):

„A mai digitális korszakban a könyvtárak szerepe nagyban megváltozott. Nem csupán a felnőttek, de már egyre kisebb gyerekek is ismerik és nagy mértékben használják a digitális térben való információkeresést, ezzel meggyorsítva azok megtalálását. Nem fontos könyvtárba járni, több tucat enciklopédiát átlapozni. A digitális korszak tehát a könyvtárakat és könyvtárosokat új feladat elé állította: olyan könyvtár létrehozása volt a cél, amely minden generációt arra csábít, hogy bejöjjön a könyvtárba, ahol jól érzi magát. Ez a feladat egyben a könyvtáros szakma kihívása is lett. A könyvtáraknak ezentúl közösségi szintérenként kellett működni. A regionális, városi és kistéleplési könyvtárosoknak pedagógussokká, pszichológussokká és informatikusokká kellett válniuk egy csapásra. Ez nagy kihívás volt számukra, amellyel eleinte saját erőből kellett megbirkózniuk.

Ezért módszertani könyvtárosként nagyon örülök annak, hogy a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének (SZMKE) sikerült olyan adatbázist létrehozni, amely segíti majd a magyar ajkú könyvtárosok munkáját. A gyűjtemény aprólékosan kidolgozott foglalkozástervei hasznosak lesznek több típusú könyvtár alkalmazottainak. A foglalkozások célcsoportjai az óvodások, alap- és középiskolások, fiatal felnőttek és felnőttek. Egyes foglalkozások komplex információkkal szolgálnak az adott témáról, amire a mai digitális, gyors világban egyre nagyobb igény van. A foglalkozások során alkalmazott módszerek között szerepel a feszültség- és szorongásoldás játékos feladatokkal, stresszkezelés vagy megtalálható az ismeretközlés, kiskorú gyerekeknél beszélgetés, rajzolás, mesemondás, szemléltetés, játék. A foglalkozások célja a könyvtárhasználat és információkeresés fejlesztése mellett az irodalom-népszerűsítés, olvasásfejlesztés, szövegértés-fejlesztés, ismeretszerzés, helyismeret, és nem utolsósorban az alkotás öröme. Ezenkívül nagy segítség még a feltüntetett ajánlott irodalom és a letölthető melléklet is. Az SZMKE adatbázis egy olyan hiánypótló kezdeményezés, amely nagy segítséget nyújt a szlovákiai magyar könyvtárosoknak igényes foglalkozások elkészítésében, megvalósításában és ezzel a könyvtárak népszerűsítésében.

Tamás Kincső (Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, Budapest – könyvtáros): „A Könyvtári foglalkozástervek gyűjteménye az egyesület szakmai elkötelezettségének a bizonyítéka. Keretet kínál a további lépések megtételéhez is: könyvtárosok, pedagógusok mindenkori olvasókat segítő következetes munkájához. A mögöttünk hagyott két év kényszerű tapasztalatai egyszersmind további szakmai lendületet is életre hívtak. Az online tér szinte kikövetelte, hogy kihasználjuk az általa felkínált lehetőséget, és egymástól távol tevékenykedő szakemberek számára tényleges szakmai együttműködést alakítsunk ki. Az indulásként felkínált 12 darab foglalkozásterv egyszerre láttatja a szándékot, a módszertani segítségnyújtását, és kínál adott korcsoport – például az alsó tagozatosokkal foglalkozók – számára több, tehát összehasonlítható és továbbgondolásra készítő anyagot. Az összehasonlíthatóság máris inspirációt, asszociációkat teremt. És amint sikerül mozgalommá tenni a jó gyakorlatok megosztásának ezt a formáját, bizonyára a 60+ jelöléssel feltüntetett korosztály számára is sorakozni kezdenek majd a foglalkozástervek. Mindemellett a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete által létrehozott tartalom a nemzetközi szakmai trendek ismeretéről is tanúskodik.”

| Fotó: Nagy Fanni